

Foto: Rytterstatue af Christian den niende med Christiansborg Slot i baggrunden

Demokrati, magt og politik

Idrætsorganisationernes politiske indflydelse under COVID-19

TOBIAS THUNE JACOBSEN

Artiklen undersøger idrætsorganisationernes politiske indflydelse gennem *forvaltningen, Folketinget og medierne* under COVID-19. Analysen viser, hvordan DIF og DGI agerer i overensstemmelse med statens forventninger under COVID-19, og at DIF og DGI indtager en særlig privilegeret og institutionaliseret placering i den politiske og administrative beslutningsproces. Artiklen diskuterer COVID-19 krisens betydning for idrætsorganisationernes relation til staten og peger på et videnshul. Afslutningsvist konkluderes det, at DIF og DGI skal betragtes som aktive og dagsordensættende aktører i den politiske sfære, og at staten udøver sin magt i korporation med idrætsorganisationerne, som aktivt påvirker statens styringspraksis.

TOBIAS THUNE JACOBSEN

Folkeskolelærer

Cand.scient. i humanistisk-samfundsvidenskabelig idrætsvidenskab

Udviklingskonsulent i Dansk Faldskærms Union

Tobias.Thune@live.dk

INDLEDNING

I foråret 2020 blev Danmark paralyseret af den verdensomspændende pandemi COVID-19, hvor landet blev hensat til en undtagelsestilstand og store dele af samfundet lukkede ned. I kampen mod spredningen af COVID-19 sendte Regeringen med stor hast elever, studerende og ansatte i det offentlige hjem. Der gik heller ikke længe, før idrætssektoren blev underlagt restriktioner. Men efterhånden som COVID-19 situationen holdt ved, begyndte idrætsorganisationerne at udfordre de sundhedsfaglige hensyn og kæmpe for en hurtigere genåbning af den organiserede idræt.

Denne artikel undersøger, hvordan de to største idrætsorganisationer, Danmarks Idrætsforbund (DIF) og Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), påvirkede den politiske dagsorden i kampen for den organiserede idræts vilkår under COVID-19. Statens og idrætsorganisationernes relation betragtes dialektisk og antager ikke på forhånd en bestemt relation mellem idrætsorganisationerne og de beslutningstagere, som idrætsorganisationerne forsøger at påvirke. Det analytiske udgangspunkt sætter magtens midler i centrum og tillader anerkendelsen af både direkte og korporative indflydelsesmuligheder, men også indirekte indflydelsesstrategier, hvor idrætsorganisationerne eksempelvis påvirker opinionen og beslutningstagere gennem medierne.

Artiklen analyserer interesseorganisationernes (DIF og DGI) indflydelse i en samfundsmæssig kritisk situation i et politisk klima præget af krise og panik og belyser derigennem magtens organisering i krydsfeltet mellem idrætsorganisationerne og staten.

METODE

Artiklen benytter forskellige metoder og kilder. Indledningsvist blev der gennemført et systematisk litteraturstudie for at få et overblik over relevant litteratur. Forud for litteratursøgningen blev fire nøgleområder identificeret: "Idrætspolitik", "Idræt", "Frivilligsektoren" og "Politisk indflydelse" (figur 1). Nøgleområderne blev

oversat til engelsk for også at favne international forskning. Derudover inkluderes artikler fundet gennem *sneboldmetoden* (Ridley, 2012:56; Brinkmann & Tanggaard, 2015:157). Inddragelsen af grå litteratur (N=4) begrundes med, at en systematisk litteratursøgning i begrænset udstrækning indfanger forskningslitteraturen i et givent forskningsemne (Randolph, 2009:7).

Figur 1. Litteratursøgning

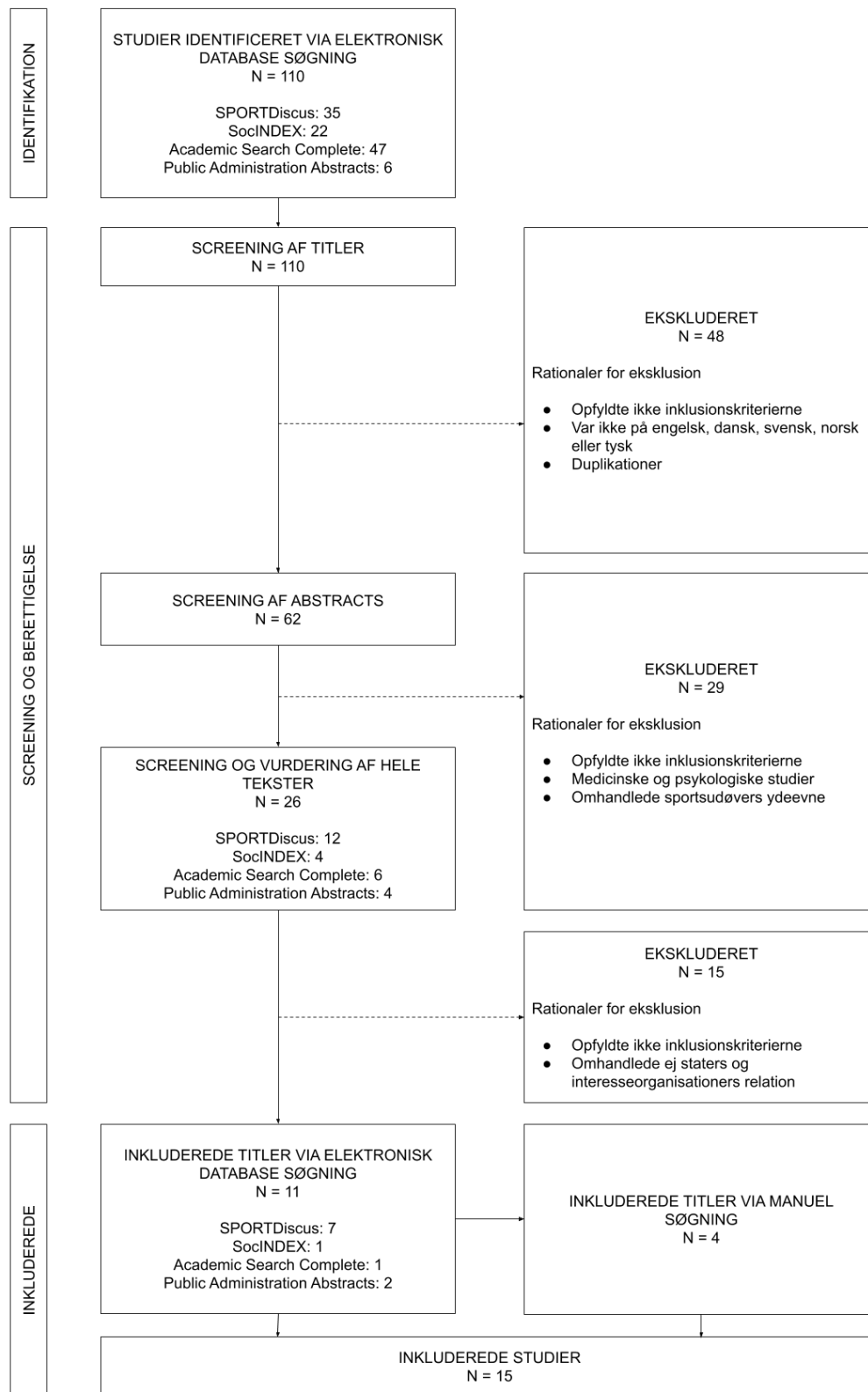
Nøgleområde	Operationalisering
Idrætspolitik	sport poli* OR sport development OR social outcome* OR policy framework* OR government polic* OR sport-for-all OR governing integration
Idræt	sport* OR recreation OR physical activit* OR fitness* OR training*
Frivilligsektoren	third sector OR volunt* OR nonprofit OR non-profit
Politisk indflydelse	Public Affairs OR lobby* OR political influenc* OR cooperate OR cooperatism OR Governance OR corporate sustainability OR corporate social responsibility OR csr
Eksklusion	NOT clinic* OR physio* OR medic* OR motivati* OR psycholo* OR talent*

Litteratursøgningen blev foretaget i følgende databaser: *SocINDEX*, *Academic Search Complete* og *Public Administration Abstracts*. Litteratursøgningen identificerede 110 artikler i alt. I den første screeningsfase blev en relevansvurdering foretaget på baggrund af artiklernes overskrift, og herefter blev udvalgte artiklers abstract gennemlæst i henhold til nedenstående inklusions- og eksklusionskriterier.

- Artiklen skal være peer-reviewed.
- Artiklen skal være på dansk, tysk, engelsk, svensk eller norsk.
- Artiklen skal omhandle statens relation til frivillige foreninger og organisationer, herunder politikernes eller statens forventninger til interesseorganisationer eller interesseorganisationernes indflydelse på politiske beslutningsprocesser.
- Medicinske og psykologiske studier eller studier, som fokuserer på udviklingen af sportsudøveres ydeevne, ekskluderes.

Efter søgeprocessen blev 15 artikler inkluderet. Arbejdsprocessen illustreres i figur 2.

Figur 2. Flowchart af arbejdsprocessen med litteratursøgningen

For at undersøge idrætsorganisationernes politiske indflydelse under COVID-19 blev dokumentanalyse anvendt som metode.

Politisk indflydelse er et komplekst fænomen, hvorfor undersøgelsen af idrætsorganisationernes politiske indflydelse af flere grunde er vanskelig. Først og fremmest kan indflydelse og adgang ikke sidestilles. Selvom adgang er en forudsætning for indflydelse, opnår organisationer med adgang ikke altid indflydelse (Binderkrantz et al., 2014:40-41). En kvantitativ undersøgelse af idrætsorganisationernes direkte deltagelse i råd og nævn, eller en optælling af idrætsorganisationernes optræden i avisartikler uden at inddrage artiklernes indhold eller effekt, vil derfor give et begrænset billede af idrætsorganisationernes faktiske indflydelse under COVID-19. Interesseorganisationer og embedsfolk har heller ikke altid en interesse i at tilkendegive, hvem der påvirker hvem, eller at embedsmanden har lyttet til et godt råd fra en interesseorganisation. Tillige kan interesseorganisationer undertiden give æren for et forslag til embedsfolk eller politikere for at bevare en privilegeret position (Binderkrantz, et al., 2014:40). En analyse, der udelukkende baseres på interviews med relevante aktører, ville derfor potentielt producere misvisende empiri. Derudover er det en væsentlig begrundelse for at benytte dokumenter som empirisk materiale, at dokumenter spiller en væsentlig rolle i forhold til de beslutninger, organisationer træffer, og de handlinger de foretager (Mik-Meyer, 2005:216). Med afsæt i statslige dokumenter som lovttekster og rapporter kan idrætsorganisationernes relation til staten eksempelvis betragtes fra et top-down perspektiv eller et statsperspektiv (Thing og Ottesen, 2010; Skille, 2008). Denne artikel tilstræber at nuancere statens relation til idrætsorganisationerne ved at undersøge, hvordan DIF og DGI opnår politisk indflydelse ved bl.a. at analysere idrætsorganisationernes mediestrategier. Empirien omfatter således både statslige rapporter, dokumenter og lovttekster for at demaskere statens strukturelle inddragelse af idrætsorganisationerne i politiske beslutningsprocesser og visuelle opslag på de sociale medier, tillige med artikler og pressemeddelelser samt nyhedsudsendelser i fjernsynet og i radioen, da disse kan afdække idrætsorganisationernes muligheder for at opnå politisk indflydelse.

Dokumenternes indhold betragtes ikke som fikseret enhed men snarere som situeret, hvorfor det samme dokument kan afgive forskellige betydninger afhængigt af ramme og kontekst (Prior, 2003:4,26; Mik-Meyer, 2005:196). Dokumenternes betydning transformeres i takt med, at de bevæger sig rundt i et netværk og anvendes i forskellige sammenhænge. DIF og DGI påvirker således dokumenters betydning i deres implementering og videreformidling af indholdet. Det er derfor ikke alene tilblivelsen af dokumenterne, der har relevans for analyserne, men også konsumtionen.

Et centralt udvælgelseskriterium for dokumenterne var, at de havde betydning for idrætsorganisationernes muligheder for at søge indflydelse, eller at dokumen-

terne gengav idrætsorganisationernes forsøg på at opnå politisk indflydelse. Enkelte dokumenter blev opsporet ved at følge interne referencer til andre dokumenter (Brinkmann og Tanggaard, 2015:158).

Figur 2 præsenterer dokumenternes fordeling i tre kategorier. Kategori A omfatter dokumenter, hvor indholdet er produceret af aktøren selv og derfor tilskrives en høj autenticitet. Kategori B indeholder dokumenter, hvor indholdet blotlægger nogle af de rammer og strukturer, der kan have betydning for aktørernes ageren. Kategori C indeholder dokumenter, hvor indholdet eksempelvis kan være påvirket af journalister (Lynggaard, 2010). Kategori C adskiller sig særligt fra de to øvrige kategorier derved, at den omfatter flere forskellige afsendere¹ med forskellige ideologiske overbevisninger. For ikke at påvirke analysen i en bestemt retning blev flere dokumenttyper fra forskellige aktører inddraget for at sikre en høj repræsentativitet (Lynggaard, 2010).

Figur 2. Fordeling af dokumenttyper

Kategori	Dokumenttype	Antal
A.	Opslag på sociale medier og hjemmesider.	N=32
B.	Lovtekster, rapporter, retningslinjer, regulativer og politikker.	N=22
C.	Artikler, pressemeddelelser og nyhedsudsendelser i fjernsyn og radio.	N=34
	Dokumenter i alt	N=88

Dokumenterne (N=88) blev derefter samlet og kodet efter præ-definerede temaer genereret ud fra det teoretiske perspektiv (Creswell, 2007).

TEORI

Litteraturstudiet peger på en udvikling, hvor stater i tiltagende grad stiller forventninger til idrætsorganisationer, som skal levere socialpolitiske løsninger (Van der Roest et al., 2015; Waardenburg og Maarten, 2013; Lusted og O’Gorman, 2010; Nichols et al., 2003; Bergsgard og Rommetvedt, 2006). Idrætsorganisationer gøres ansvarlige for deres handlinger gennem kontrol og målinger af ydeevne samt løbende evaluering. Udviklingen har medført, at idrætsorganisationer er blevet tillagt en stigende økonomisk- og samfundsmæssig betydning, som har styrket idrætsorganisationernes politiske anerkendelse og gjort dem til centrale politiske aktører (Groeneveld, 2009; Anheier et al., 2001).

1 DR N=10, Ritzau N=5, JP N=4, Politikken N=2, TV2 N=2, Altinget N=2, BT N=2, Berlingske N=2, NB-Nyt N=1, P4 N=1, Folketidende N=1, Kristeligt Dagblad N=1, CNBC N=1.

Artiklens teoretiske udgangspunkt har til hensigt at komplettere den eksisterende litteratur ved at undersøge, hvilke strategier idrætsorganisationerne anvender for at søge politisk indflydelse, fremfor at indtage et statsperspektiv hvor staten tildeler idrætsorganisationerne enten mere eller mindre autonomi.

Organisationer i politik

I et historisk perspektiv er der tradition for, at danske interesseorganisationer indgår i et tæt samspil med forvaltningen (Binderkrantz et al., 2014:14). Dog har statens korporative inddragelse af interesseorganisationer ifølge Binderkrantz (2005) oplevet et opbrud de seneste årtier, som har skabt en større diversitet og kompleksitet i organisationernes politiske rolle. Den formaliserede korporative adgang til beslutningsprocesser er ikke længere en selvfølge.

De tre politiske arenaer

Ifølge Binderkrantz et al. (2014:12) har danske interesseorganisationer ideelt set adgang til tre politiske arenaer, hvor de kan gøre sig gældende politisk: Forvaltningen, Folketinget og medierne (Binderkrantz et al., 2014:12). Ved at søge kontakt til forvaltningen kan interesseorganisationerne holde sig orienteret om nye tiltag, der måtte være på vej, og påvirke disse til egen og til medlemmernes fordel (Binderkrantz et al., 2014:12). Interesseorganisationerne kan her påvirke forberedelsen af lovgivning, men også den endelige forvaltning af loven, da loven som regel ikke er særlig detaljeret. Folketinget er interessant, da det er her, politiske beslutninger bliver vedtaget. Desuden er der mulighed for at etablere kontakt til partiernes ordførere, som kan hjælpe med få bestemte emner frembragt på den politiske dagsorden (Binderkrantz et al., 2014:12). Mens den formelle beslutning vedtages i Folketinget, kan de reelle beslutninger og aftaler finde sted i andre sammenhænge. Endelig er medierne en arena, hvor interesseorganisationer kan kommunikere deres politiske holdninger, både til forvaltningen og til egne medlemmer, som i sidste ende kan påvirke beslutningstagere (Binderkrantz et al., 2014:12).

Indflydelsesstrategier

Interesseorganisationer kan anvende forskellige strategier for at opnå politisk indflydelse. Valg af strategi afhænger i særdeleshed af, hvor privilegerede interesseorganisationerne er, og hvor lang den politiske proces er. Idrætsorganisationerne kan allerede forsøge at gøre sig gældende i den indledende fase, når et nyt emne kommer på den politiske dagsorden, under beslutningsforberedelsen, ved den endelige vedtagelse eller i den efterfølgende implementering (Binderkrantz, 2005). Undertiden kan idrætsorganisationerne gøre sig gældende før den indledende fase ved at sætte en dagsorden, som politikerne er nødt til at forholde sig til. Typisk vil interesseorganisationers indflydelsesstrategier bestå af en variation, alt efter hvil-

ken fase den politiske proces befinder sig i (Binderkrantz, 2005). I nogle faser af den politiske proces har kun særligt privilegerede interesseorganisationer adgang, hvorfor ikke-privilegerede interesseorganisationer må ty til andre og tilmed indirekte strategier (Binderkrantz, 2005). Eksempler på direkte indflydelsesstrategi er den løbende kontakt til embedsfolk og ordførere eller ved at sikre plads i råd, nævn og udvalg (Binderkrantz, 2005). Med andre ord henvender organisationerne sig direkte til den eller de personer, der har magten, når de ønsker at få ændret en beslutning. Indirekte beredskabsopbyggende strategier tilsigter at påvirke den offentlige meningsdannelse og omfatter eksempelvis mediedækningen af aktiviteter, løbende kontakt til journalister, medlemsmobilisering og løbende kontakt til andre organisationer og aktører (Binderkrantz, 2005).

I interesseorganisationernes forsøg på at opnå substantiel indflydelse er interesseorganisationernes relationer til offentlige beslutningstagere typisk præget af regelmæssighed. Substantiel indflydelse kan både opnås med direkte og indirekte strategier. For eksempel kan substantiel indflydelse opnås med direkte strategier som kontakt til ministre, embedsfolk og ordførere, indsendelse af hørings svar, anvendelse af klage- og ankemuligheder eller ved anvendelse af indirekte strategier som medieannoncer, udsendelse af pressemeddelelser, offentlige analyser og undersøgelser og ved at indgå i alliancer med andre organisationer eller ved at arrangere demonstrationer og aktioner (Binderkrantz, 2005). For at anskueliggøre begreberne henvises til nedenstående skematiske opstilling af indflydelsesstrategierne med eksempler på nogle af de teknikker, der kan indgå (figur 3.).

Figur 3. Oversigt over indflydelsesstrategier og eksempler på taktikker (Binderkrantz, 2005)

	Direkte strategier		Indirekte strategier	
	Forvaltningsstrategi	Parlamentarisk strategi	Mediestrategi	Mobiliseringsstrategi
Beredskabsopbygning	Sikre plads i råd, nævn og udvalg.	Økonomiske bidrag til partier.	Mediedækning af aktiviteter.	Sikre højt medlemstal og aktivitetsniveau.
Substantiel indflydelse	Kontakt til ministre og embedsfolk, indsende hørings svar, benytte klage- og ankemuligheder.	Kontakt til folketingsudvalg, kontakt til de politiske partiers ordførere, kontakt til partiorganisationer.	Indrykke annoncer i medier, udsende pressemeddelelser og holde pressemøder, offentliggøre analyser og undersøgelser.	Arrangere demonstrationer og aktioner, opfordre medlemmer til at kontakte beslutningstagere, indgå i alliancer med andre organisationer.

ANALYSE: IDRÆTSORGANISATIONERNES AGEREN PÅ TVÆRS AF DE POLITISKE ARENAER

Idrætsorganisationernes ageren i forhold til forvaltningen, medierne og Folketinget analyseres i udvalgte episoder under COVID-19 i foråret 2020 fra samfundets nedlukning og frem til 2. fase af genåbningen. Da idrætsorganisationernes indflydelsesstrategier ofte vil bestå af en variation af flere, vil de tre politiske arenaer i mange tilfælde gribe ind i hinanden. De udvalgte episoder: *Idrættens hjælpepakke*, *den korporative genåbning af idrætten*, *specialforbundenes kritik og truslen mod de olympiske lege* præsenteres i tidlig rækkefølge for at anlægge en helhedsbetragtning på idrætsorganisationernes strategiske ageren over tid.

Idrættens hjælpepakke

Det skulle vise sig, at kampen mod COVID-19 førte til vidtgående og ekstraordinære indgreb i borgernes rettigheder. Dele af den offentlige sektor blev lukket ned, hastelovgivning som gav mulighed for at gennemtvunge særligt nødvendige foranstaltninger blev vedtaget, og de danske grænser blev lukket. Indendørsidrætten blev ligeledes lukket. Formand for DGI, Charlotte Bach Thomassen fortalte:

Den store opvågning sker, da vi fredag 6. marts om morgenen hører, at statsministeren indkalder til pressemøde klokken 11.30 samme dag. Kort efter får vi også en invitation til orientering i Kulturministeriet efter pressemødet. Når det rykker fra at være sundhedsministeren, der giver orienteringer om sygdommen, til at statsministeren nu står i front, så ved man, at truslen fra Corona-virus skalerer op. Invitationen til mødet i Kulturministeriet betyder, at vi jo også bliver klar over, at vores område bliver berørt (Altinget, 2020).

Mindre end én time efter statsministerens pressemøde, som lukkede store dele af samfundet, sendte DGI den første pressemeddelelse ud via Danmarks største nyhedsbureau, hvor regeringens tiltag blev bakket op (Ritzau, 2020). Senere fulgte DIF trop (Ritzau, 2020b), og 4 timer herefter gik DIF og DGI sammen om en koordineret pressemeddelelse, hvor de tilkendegav deres opbakning "DIF og DGI bakker op om anbefalingerne" (Ritzau, 2020c).

For at holde hånden under dansk økonomi, indgik regeringen og alle Folketingets partier aftalen om en omfattende hjælpepakke til danske lønmodtagere, arbejdspladser og virksomheder. Hjælpepakken skulle sikre, at de ville komme igennem Covid-19-krisen. I slutningen af marts måned meddelte kulturminister Joy Mogensen endvidere, at der ikke ville blive oprettet en særskilt hjælpepakke til idrætten, selvom hun var i tæt dialog med idrætsorganisationerne (NB-kommune, 2020). Stort set samtidig blev kulturministeren stærkt kritiseret.

Et politisk flertal blandt partierne i Folketinget har ikke tillid til, at kulturminister Joy Mogensen (S) kan forhandle en tilstrækkeligt god hjælpepakke til kulturlivet på plads som følge af Corona-krisen (JP, 2020).

Selv regeringens eget støtteparti, det Radikale Venstre, havde mistet tilliden til, at Joy Mogensen ville være i stand til at sikre et rigt kulturliv efter krisen (Berlingske, 2020). Nogle af idrætsorganisationernes medlemmer havde udsigt til økonomiske tab, da kulturministeren afviste at iværksætte en særskilt hjælpepakke til idrætten. DIF og DGI kunne uden videre have søgt medieopmærksomheden, i en situation hvor kulturministeren i forvejen befandt sig i en mediestorm, efter et interview med musikmediet Gaffa, hvor kulturministeren havde tilkendegivet sine musikalske præferencer. Da kulturministeren blev spurgt ind til hendes yndlingsalbum, svarede hun “Det er lang tid siden, jeg har hørt albums. Jeg har lyst til at sige ‘Absolute Music 2’, for den betød meget for mig som teenager” (DR, 2020). Joy blev ikke alene kritiseret for hendes musikalske præferencer, som synes infantile og som udtryk for en mangelfuld kulturel kapital, men også for at fremhæve et album som i bedste fald kan kategoriseres som opsamlingsplade (DR, 2020). Berlingske tilføjede kækt “Ville man acceptere en fødevareminister, der tror, at æg kommer fra en ko?” (Berlingske, 2020b). Der var imidlertid ikke nogen grund til at påvirke den offentlige meningsdannelse for DIF eller DGI, da kritikken af kulturministeren og hendes tiltagende behov for politisk legitimering kun styrkede idrætsorganisationernes position i forhandlingerne om en særskilt hjælpepakke til idrætten. DIF og DGI udtalte sig på intet tidspunkt kritisk om kulturministeren i medierne, men det kan ikke udelukkes, at idrætsorganisationerne påvirkede sagen indefra igennem deres kontakter til politiske partier, ministre og embedsfolk.

Det tog elleve dage fra kulturministerens udtalelse om, at der ikke ville komme en særskilt hjælpepakke til idrætten, til at regeringen med bred opbakning vedtog aftalen om ekstraordinært tilskud til lokale idræts- og spejderforeninger (Kulturministeriet, 2020). På DIF’s egen hjemmeside citeres formanden for DIF, Niels Nygaard, for følgende. “Jeg vil gerne benytte lejligheden til at rette en meget stor tak til kulturministeren og Folketingets partier” (DIF, 2020). Charlotte Bach, formand for DGI, udtrykte ligeledes sin glæde over aftalen. “Der er grund til at rose både ministeren og partiernes ordførere” (DGI, 2020). Med aftaleteksten forpligtede DIF og DGI sig til at administrere ansøgninger fra lokale foreninger inden for det selvorganiserede idrætsområde, udsatte-idrætten og Esport, mens kommercielle aktører på idrætsområdet blev henvist til andre kompensationsordninger (Kulturministeriet, 2020). Hjælpepuljen kunne dermed søges af alle breddeidrætsforeninger, der var ramt økonomisk af Covid-19, og det var således ikke et krav, at potentielle ansøgere var medlem af DIF eller DGI (DIF, 2020e; DGI, 2020b). DIF og DGI offentliggjorde nyhederne på egne kanaler, på hjemmesider

og i sociale medier og søgte aktivt medieopmærksomheden, da forhandlingerne faldt ud til idrætsorganisationernes fordel. Idrætsorganisationerne legitimerede med deres mediestrategi kulturministeren, regeringen og den førte politik. Det er et klassisk værktøj i korporatismen, at staten giver udvalgte organisationer indflydelse og monopol på et område, mod at organisationerne til gengæld kontrollerer deres medlemmer og legitimerer den førte politik (Binderkrantz et al., 2014:35-36).

Den korporative genåbning af idrætten

Da statsministeren i forlængelse af regerings drøftelser på Marienborg meddelte, at udendørs idræt kunne genoptages (Regeringen, 2020, 08:40-9:25), herskede der stor uvished omkring, hvordan genåbningen skulle virkeliggøres. For at sikre en forsvarlig genåbning af udendørsidrætten udarbejdede Kulturministeriet dokumentet "Retningslinjer for genåbning af idræts- og foreningsliv - udendørs" (Kulturministeriet, 2020c). Et dokument, der set fra et indflydelsesperspektiv, fremtræder særdeles interessant, da det bl.a. bløtlægger nogle af de korporative strukturer, der eksisterer, og hvor samspillet mellem idrætsorganisationerne og Kulturministeriet tydeligt fremtræder. Det fremgår allerede på første side at:

"Kulturministeren har samlet de berørte foreningers og organisationernes ledere, repræsentanter for brancheorganisationer og lign., faglige organisationer og relevante myndigheder mv. i en række sektorpartnerskaber. Dette sker med henblik på at udarbejde retningslinjer for, hvordan en fremtidig genåbning af kulturinstitutionerne kan gennemføres på forsvarlig vis" (Kulturministeriet, 2020c).

Citatet understreger den stærke korporative relation, der hersker mellem interesseorganisationerne og forvaltningen. Idrætsorganisationerne blev inddraget i beslutningsprocessen for at bidrage med sektorspecifik viden, der skulle realisere implementeringen af retningslinjerne under hensyn til sektorspecifikke forskelle og behov. Af dokumentet fremgår en række specifikke retningslinjer for udendørs idræts- og foreningsliv, og slutteligt henvises der til, at "DIF/DGI's retningslinjer for udendørs idrætsaktiviteter følges, og der kan i øvrige udendørs aktivitetstyper skeles til disse retningslinjer" (Kulturministeriet, 2020c). Sætningen er interessant, fordi den fremhæver den hierarkiske relation mellem staten, DIF og DGI, idrætsforbundene, de lokale idrætsforeninger og øvrige relevante aktører. Statens korporative inddragelse af DIF og DGI demonstrerer, at idrætsorganisationerne indtager en særlig privilegeret og institutionaliseret placering i den politiske og administrative beslutningsproces.

Specialforbundenes kritik

Det lykkedes ikke altid for DIF og DGI at kontrollere medlemsforbundene og – foreningerne. Regeringens prioriteringer i fase to for genåbningen af samfundet vækkede kritik hos to af de største specialforbund i DIF, Dansk Boldspil-Union (DBU) og Dansk Svømmeunion, som er henholdsvis det største og det tredjestørste forbund ud af i alt 62 specialforbund i DIF (2020). Begge idrætsforbund rummer desuden foreninger, som ligeledes er medlem af DGI.

Dansk Svømmeunion kritiserede regeringens beslutning om at holde svømmehallerne lukket og lagde ikke skjul på, at de intenderede at påvirke beslutningstagerne (Dansk Svømmeunion, 2020b). Direktør Morten Hinnerup udtalte:

Vi arbejder via de kanaler, hvor vi mener, at vi kan opnå størst indflydelse. Og det er via DIF og DGI. Hvis idrætten skal have en stemme overhovedet, må vi forene os og kæmpe sammen (Dansk Svømmeunion, 2020b).

Sideløbende med den parlamentariske strategi iværksatte Dansk Svømmeunion en kampagne på de sociale medier under hashtagget #tilbageivandet (Dansk Svømmeunion, 2020c). I kampagnen benyttede Dansk Svømmeunion bl.a. et billede, der viser børn, der udøver tørsvømning på en græsplæne (figur 4).

Figur 4. Dansk Svømmeunions kampagne

I selvsamme opslag skrev Dansk Svømmeunion:

Lad vores 152.820 børn og unge komme tilbage til idræts- og foreningslivet. Vi er klar med guidelines, så vores foreninger kan organisere vandaktiviteter, der lever op til myndighedernes sundhedsmæssige retningslinjer! Hjælp os med at sprede budskabet, så vi kan høres på Christiansborg (Dansk Svømmeunion, 2020c).

Opslaget indikerer, at Dansk Svømmeunion ikke havde adgang til direkte indflydelseskanaler, og at det tilsyneladende heller ikke var muligt at etablere en direkte indflydelseskanal gennem paraplyorganisationen DIF. Dansk Svømmeunion forsøgte derfor at opnå indflydelse med en indirekte mediestrategi og legitimerede deres budskab med reference til medlemstallet af børn og unge. I en artikel i BT udtalte direktøren for Dansk Svømmeunion, Morten Hinnerup, også sin bekymring i forhold til den foranstående sommer:

Vi ved, at vores foreninger spiller en kæmpe rolle i forhold til at lære vores børn og unge at svømme. Derfor er det helt essentielt, at vores klubber og foreninger hurtigst muligt genåbnes. Sker det ikke, kan nedlukningen på den lange bane give vores børn og unge problemer og udfordringer senere i livet (BT, 2020).

Med henvisning til Statens Serum Institut samt overlæge på Rigshospitalet og professor ved Københavns Universitet, Bente Klarlund, fremlagde Dansk Svømmeunion, at smittefaren i svømmehaller ville være relativt lav set i forhold til andre faciliteter og idrætsgrene, som kunne imødesee en tidligere genåbning end svømning (Dansk Svømmeunion, 2020d; Politiken, 2020). Det lykkedes også Dansk Svømmeunion at alliere sig med SF's gruppeformand, Jacob Mark, som udtalte:

Ved forhandlingsbordet har der været mange interesser på spil, men det skal ikke være nogen undskyldning. Andre idrætter åbner under restriktive vilkår, og jeg er sikker på, at de indspark og tanker, som Dansk Svømmeunion har præsenteret mig for, kan sikre en ansvarlig genåbning af foreningssvømningen [...]. Det præsenterer jeg naturligvis ved forhandlingsbordet, og jeg er faktisk ret optimistisk i forhold til, at foreningssvømning bliver en del af genåbningens fase 3 (Dansk Svømmeunion, 2020e).

Dansk Svømmeunion opnåede med en indirekte mediestrategi adgang til direkte indflydelseskanaler. Dansk Svømmeunion etablerede således et dobbeltpres, hvor både den brede offentlighed og politikerne blev adresseret. Påvirkningen er med

andre ord iværksat fra flere forskellige sider, dels via påvirkningen af offentligheden gennem medierne, og dels via direkte kontakt til embedsfolk og nyetablerede alliancer. Et krydspres der gjorde det svært for politikerne at ignorere sagen, hvorfor den bl.a. blev taget op på den politiske dagsorden af Jacob Mark (SF).

Samtidig tilkendegav Spillerforeningen i DBU sin ærgrelse over, at kvindeligaen samt herrernes 2. division fortsat skulle forblive lukkede, da de ikke levede op til kravene for, hvad der definerer professionel idræt (DR, 2020f). Administrativ chef i Spillerforeningen, Michael Sahl Hansen, udtalte “Det er naturligt trist for vores medlemmer i de ligaer, fordi de også gerne vil i gang igen, men vi ser på, hvad der kan lade sig gøre for dem” (DR, 2020f). Det fremgår også, at Spillerforeningen har siddet med til møder i Kulturministeriet og været involveret i arbejdet omkring genåbningen, hvorfor Spillerforeningen også havde adgang til direkte indflydelseskanaler (DR, 2020f). DBU København tilkendegav i den forbindelse ligeledes deres frustration:

Det er glædeligt, at fodboldklubberne nu får mulighed for at tilbyde træning efter myndighedernes anvisninger og fodboldens Corona-regler. Desværre gør reglen om max. 10 medlemmer pr. bane - uanset banestørrelse - det vanskeligt at komme i gang i Københavnsområdet (DBU, 2020).

Mens DBU og Dansk Svømmeunion tidligere uden videre accepterede statens restriktioner, måtte DIF og DGI nu mægle mellem interessenterne. Det er særligt interessant, at hverken DIF eller DGI i højere grad forsøgte at kontrollere DBU og Dansk Svømmeunion, og at specialforbundene havde relativt stor handlefrihed. Dagen efter spillerforeningens kritik meddelte Kulturministeriet i en pressemeddelelse, at kvindeligaen ligeledes kunne genåbne (Kulturministeriet, 2020b). I den forbindelse udtalte Kulturminister Joy Morgensen:

Det har været vigtigt også at få gang i Kvindeligaen på lige fod med de andre topligaer i Danmark. Det ville være et stort nederlag for hele udviklingen af pigefodbolden og professionalisering af Kvindeligaen, hvis ikke vi kunne kåre en danmarksmester på den rigtige måde (Kulturministeriet, 2020b).

Det fremgår desuden, at Kulturministeriet var i dialog med “relevante idræts aktører” (Kulturministeriet, 2020b), hvilket understreger, at der eksisterer en stærk korporativ relation mellem Kulturministeriet, idrætsorganisationerne og deres medlemmer. Specialforbundene havde formået at sætte en politisk dagsorden med en indirekte mediestrategi, som idrætsorganisationer og politikere måtte handle på.

Truslen mod De Olympiske Lege

Verdens største sportsbegivenhed, De Olympiske Lege (OL), er en arena, hvor verdens bedste atleter og nationer dyst om medaljer. OL er en verdensomspændende begivenhed, som samler store dele af verdensbefolkningen.

IOC, Den Internationale Olympiske Komité, fungerer som bindeled mellem nationernes idrætsforbund og rammesætter de Olympiske Lege. Det betyder også, at IOC må påtage sig et stort internationalt ansvar, som blev sat på prøve under pandemien. Som følge af Covid-19 blev sportsbegivenheder verden over aflyst. Både verdensmesterskaber, europamesterskaber og kvalifikationsturneringer til OL i flere sportsgrene blev udsat eller helt aflyst. Som naturlig følge deraf opstod spørgsmålet, om verdens største sportsbegivenhed, OL i Tokyo 2020, der var programsat til at begynde den 24. juli 2020, overhovedet kunne afvikles (DR, 2020b). Allerede i februar måned havde IOC nedsat en task force-gruppe med repræsentanter fra IOC, WHO, Tokyo2020, Tokyos bystyre og de japanske myndigheder (IOC, 2020).

Onsdag den 18. marts blev DIF, der er national olympisk komité for Danmark, kaldt til møde med IOC og øvrige nationer med henblik på afklaring (DR, 2020b). Mødet fandt sted som en videokonference ledet af IOC-præsident Thomas Bach, hvis hovedbudskab var, at forberedelserne frem mod OL i Tokyo ville fortsætte, og at det var for tidligt at træffe en endelig afgørelse (DIF, 2020b). Administrerende direktør og national olympisk generalsekretær for DIF, Morten Mølholm Hansen, udtalte herom:

Vi bliver nødt til at slå koldt vand i blodet, selvom det er nemmere sagt end gjort, og alle andre lande står i samme situation som os. Vi afventer kvalifikationskriterierne, og så må vi se, hvad der er muligt til den tid. For os handler det om at sikre en tæt dialog med vores specialforbund, Team Danmark, partnerne og atleterne. Hvis OL skal afvikles, så skal det kun være, hvis det er fuldt forsvarligt både sundheds- og sikkerhedsmæssigt. (DIF, 2020b).

Den efterfølgende søndag meddelte IOC til DIF, at en aflysning af OL i Tokyo ikke ville komme på tale, og at IOC ville intensivere drøftelserne af forskellige scenarier for afviklingen af det kommende OL herunder en eventuel udsættelse (DIF, 2020c). IOC forbeholdt sig en 4 ugers betænkningstid, før der skulle træffes en endelig afgørelse.

DIF og Team Danmark (TD) reagerede betænkeligt på IOC's udtalelser og ytrede i en fælles pressemeddelelse, at IOC af hensyn til atleterne bør træffe en beslutning hurtigst mulig (DIF, 2020c). Niels Nygaard, daværende formand for DIF, udtalte:

Lige nu følger vi alle Corona-smittens udvikling med stor bekymring – ikke bare i Danmark, men i hele verden. Også i idrætten har vi et stort ansvar for at støtte op om bekæmpelsen af Corona. Derfor er det positivt, at IOC nu offentligt italesætter, at de helt konkret vurderer muligheden for at udsætte OL (DIF, 2020c).

Da DIF og TD bifaldt en udsættelse af OL, skete det med henvisning til, at pandemien ville skabe ulige vilkår for atleterne, idet der herskede forskellige restriktioner i de forskellige lande. Mens der i nogle lande herskede udgangsforbud, måtte atleter i andre lande fortsætte deres træning uhindret (DIF, 2020c).

DIF fik straks opbakning af kulturminister Joy Mogensen, der til Danmarks Radio udtalte: “Det er med stor sorg i sinde, men jeg kan godt forstå DIF’s opfordring om at udsætte OL”, og hun tilsluttede sig DIF’s holdning om udsættelsen af OL (DR, 2020c). Kulturministeren tilkendegav i overensstemmelse med DIF, at der for atleternes skyld skulle falde en afgørelse hurtigst muligt og udtalte tillige, at hun ville tage handling, hvis ikke der blev meldt noget officielt ud omkring afviklingen af OL inden påske (DR, 2020c).

Hvis IOC ikke har truffet en beslutning inden for et par uger, vil jeg invitere Team Danmark og DIF til et møde, hvor vi kan tale om de danske atlethers situation og herunder kvalifikation. Hvis der går så lang tid, før vi hører fra IOC, er der brug for en mere koordineret stillingtagen fra dansk side (DR, 2020c).

Det lønnede sig nu, at DIF tidligere havde bakket kulturministeren op, efter at hun var blevet udsat for en mediestorm som konsekvens af hendes udtalelser til musikmediet Gaffa (DR, 2020). Citatet understreger ikke alene den stærke korporative relation, der hersker mellem den danske stat og DIF, men også hvordan DIF som interesseorganisation for elitesporten adskiller sig fra DGI, som hovedsageligt var retager bredde- og motionsidrætten.

Det var dog ikke alene Danmark, som krævede en stillingtagen fra IOC. Flere atleter og internationale idrætsforbund insisterede ligeledes på en hurtig stillingtagen, og flere nationer anmodede om at få OL udskudt (DR, 2020d). Det drejede sig om 11 nationer der i blandt Danmark (DR, 2020d), som ved at alliere sig lagde pres på IOC med en indirekte mobiliseringsstrategi i bestræbelsen på at opnå substantiel indflydelse (Binderkrantz, 2005:80). Presset blev endnu større, da både Canada og Australien bekendtgjorde, at de ville trække sig fra OL i Tokyo, hvis IOC fastholdt afviklingen af OL i det indeværende år (CNBC, 2020). Reaktionen faldt prompte, da IOC besluttede, inden udløbet af tidligere fremsatte betænkningstid, at udskyde OL til 2021 (IOC, 2020b).

H.K.H. Kronprins Frederik, som er ét af to danske IOC-medlemmer, tilkendegav i den forbindelse sin store ærgrelse over situationen:

Arrangørerne af Tokyo 2020 har truffet en tung og historisk beslutning – at udskyde OL. Det er en utrolig trist dag for atleterne og hele eliteidrætten, som havde forberedt sig til verdens største sportsbegivenhed (DR, 2020e).

H.K.H. ramte sømmet på hovedet, da der i samme ombæring opstod en række uafklarede spørgsmål for DIF's medlemsorganisationer og deres atleter. Eksempelvis gav bl.a. 49'erFX-sejleren Ida Marie Baad udtryk for stor misfornøjelse over OL-udsættelsen, da Ida Marie og hendes makker, som allerede havde kvalificeret sig til OL, var bekymrede for, at OL-billetten ikke længere ville være sikker. Dertil kom, at de finansielle omstændigheder også gav anledning til bekymring hos de to unge sejlere, da udsættelsen af OL ikke var indregnet i det årlige budget (JP, 2020b). Deres frygt blev gudskelov afmonteret, efter at Danmarks Olympiske Komité havde deltaget i en videokonference med IOC's præsident Thomas Bach. DIF meddelte efterfølgende i en pressemeddelelse, at Thomas Bach forsikrede, at IOC ville leve op til idealerne om sportslig fair play og respekt. Atleter, som allerede var udtaget til OL i Tokyo, ville naturligvis beholde deres plads (Ritzau, 2020d).

Næsten en måned efter videokonferencen med IOC-præsident Thomas Bach (Ritzau, 2020d), lykkedes det at afhjælpe atleternes finansielle bekymringer (JP, 2020b), da Salling Fondene, KIRKBI A/S og regeringen gik sammen om at støtte eliteidrætten økonomisk. TD og DIF modtog i alt 40 millioner kr. med henblik på at hjælpe de danske atleter frem mod OL i 2021 (DIF, 2020d). Regeringen bidrog med 15 millioner kroner af det samlede beløb, og kulturminister Joy Mogensen udtalte i den forbindelse:

Det var en kæmpe skuffelse for de danske atleter og alle danske sportsfans, at sommerens OL og de Paralympiske Lege i Tokyo blev udskudt. Det var dog den helt rigtige beslutning. Udsættelsen sætter de danske OL- og PL-forberedelser under massivt pres, når der er endnu et år til, atleterne skal i aktion. Regeringen er derfor klar med en ekstra håndsrækning, så DIF og Team Danmark bl.a. kan støtte atleterne, forlænge kontrakter med trænere og andet idrætspersonale. Nu kan Danmark stille i stærkeste opstilling til kamp for medaljer til næste års OL og Paralympiske Lege (DIF, 2020d).

Kulturministeren udtalte, at OL-udsættelsen var "Den helt rigtige beslutning" (DIF, 2020d) og legitimerede da både DIF's og egen førte politik.

Kulturministeren var, som tidligere beskrevet, blevet beskyldt for at misligholde

hvervet som kulturminister, og et bredt udsnit af folketingets partier² havde krævet hende afsat (Berlingske, 2020). Kulturministerens opbakning af DIF og TD var en strategisk fordelagtig alliance, som legitimerede kulturministeren, samtidig med at TD og atleterne fik en finansiell håndsrækning. Den efterfølgende medfinansiering fra de eksterne fonde, Salling Fondene og KRIKBKI A/S, legitimerede yderligere den førte politik. Kulturministerens opbakning til DIF og TD kan desuden betragtes som relativt uproblematisk politikførelse, da eliteidrætten i et historisk perspektiv længe har haft bred politisk opbakning i Danmark. Tilbage i år 1984 vedtog Folketinget - i forlængelse af betænkningen om eliteidrættens forhold i 1983 - loven om støtte til eliteidræt (Andersen, 1988:17). Som konsekvens af den stigende internationale professionalisering af elitesporten formåede danske atleter ikke længere at følge med i den internationale konkurrence, hvorfor regeringen med loven om støtte til eliteidræt oprettede Team Danmark (Andersen, 1988:17; Ottesen, 2011). Loven blev vedtaget med et overbevisende flertal i Folketinget og modtog bred opbakning både hos politikerne og i befolkningen som helhed (Andersen, 1988:17). Loven skulle endelig bringe Danmark tilbage i den internationale verdenselite og sikre nationens suverænitet i konkurrence med øvrige nationer (Ottesen, 2011). Statens støtte til eliteidrætten er derfor ikke en ny konstruktion, hvorfor kulturministerens opbakning til eliteidrætten under Covid-19 ligeledes kunne forventes at få bred opbakning blandt Folketingets partier og i befolkningen. Det noteres desuden, at Team Danmark jf. § 2 i Bekendtgørelse af lov om eliteidræt "ledes af en bestyrelse på 8 medlemmer, der beskikkes af kulturministeren. 4 medlemmer udpeges af kulturministeren, og 4 medlemmer udpeges af Danmarks Idræts-Forbund" (Retsinformation, 2020). Den jævnbyrdige inddragelse af DIF, der markerer sig ved bestyrelsens kvotering, afmærker tillige statens korporative inddragelse af DIF, som derigennem får adgang til forvaltningen og de beslutningsprocesser, der vedrører eliteidrætten.

DISKUSSION: IDRÆTSPOLITIKKENS MEDIALISERING

Allerede inden den vante verdensorden blev kastet omkuld af den verdensomspændende pandemi Covid-19, pegede flere internationale studier (Bergsgard og Rommetvedt, 2006; Skille, 2009; Lusted og O'Gorman, 2010; Nichols et al., 2003; Van der Roest et al., 2015; Waardenburg og Maarten, 2013) på sundhedsdiskursen som hovedforklaring på den udviklingstendens, at idrætsorganisationer i hele verden i tiltagende grad underlægges statslig styring og kontrol. Thing og Ottesen (2010) har argumenteret for, at idrættens autonomi i fortiden kan have været

² De Radikale var ifølge Berlingske gået sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, De Konservative, SF samt løsgænger Uffe Elbæk, Alternativets tidligere politiske leder, om at undsige Joy Mogensen.

udtryk for en stille konsensus om idrættens værdier, og at den tiltagende kontrol og styring kan være udtryk for, at nye diskurser har stillet nye forventninger til idrætten i Danmark. Nærværende artikel viser, hvordan DIF og DGI med deres politiske engagement har opbygget et indflydelsesberedskab, og hvordan idrætsorganisationerne er med til at præge idrættens diskurser. Mens DIF har udarbejdet politiske udspil inden for diverse politikområder, har DGI formuleret en bred politisk grundfortælling (DIF, 2020f; DGI, 2020c). Idrætsorganisationernes brede politiske engagement styrker deres politiske relevans og forudsætning for at anvende både direkte og indirekte indflydelsesstrategier. DIF og DGI's investering i diverse politiske dagsordener fremmer deres muligheder for at indgå i medierne, hvor de eksempelvis kan få et givent emne frembragt på den politiske beslutningsdagsorden eller vinkle en given sag på en måde, som styrker deres standpunkt. I forskningen i politik taler man om, at politikken er blevet medialiseret (Binderkrantz et. al., 2014:14). De politiske partier indretter sig i tiltagende grad efter mediernes logikker og beskæftiger sig således med det, der giver medieopmærksomhed (Hjarvard, 2008). Da udbruddet med Covid-19 havde skabt en folkesundhedsmæssig krise af international betydning (SSI, 2020), agerede DIF og DGI strategisk for at opnå politisk indflydelse i kampen om en hurtigere genåbning af den organiserede idræt. Under krisen understøttede DIF og DGI med deres mediestrategier et narrativ, der skulle tilskrive den organiserede idræts sundhedsdimension en fremtrædende samfundsmæssig værdi. Analysen viser dermed ikke alene, at DIF og DGI har magten til at sætte en politisk dagsorden, men også hvordan interesseorganisationerne aktivt medvirker til medialiseringen af dansk idrætspolitik. DIF og DGI medskaber de diskurser, der potentielt stiller nye forventninger til, hvad idrætten og dens organisationer skal evne. Det kan i den forbindelse blive centralt for DIF og DGI ikke at positionere sig for ensrettet med hjemmel i sundhedsdiskursen efter Covid-19, da en nedtoning af foreningsidrættens kulturelle- og dannelsesmæssige værdier kan udviske forskellene mellem dem og øvrige aktører på idrætsområdet. DIF og DGI risikerer kort sagt at reducere sig selv til leverandører af social- og sundhedspolitik, hvorfor kommercielle og tilmed produktionsorienterede idrætsudbydere på sigt potentielt positioneres stærkere i konkurrencestatens behovsorienterede øjemed.

Et demokratisk perspektiv på idrætsorganisationernes indflydelse

Idrætsorganisationernes adgangsmuligheder til de tre politiske arenaer betinges først og fremmest af deres ressourcer. Flere ressourcer gør det eksempelvis muligt at ansætte medarbejdere, som beskæftiger sig med interessevaretagelse. Jo flere ressourcer, jo bedre muligheder for adgang (Binderkrantz et al., 2014:221). Udlodningsloven, som lovfæster den grundlæggende finansiering af DIF og DGI, understøtter organisationernes professionalisering, der indirekte men systematisk

medfører, at DIF og DGI er mere til stede i den politiske sfære end øvrige aktører på idrætsområdet.

Analysen har vist hvordan DIF og DGI agerer strategisk for at varetage den organiserede idræts interesser, mens den uorganiserede og den kommercielle idræts vilkår ikke fylder meget i deres interessevaretagelse. Der kan således argumenteres for, at DIF og DGI ikke nødvendigvis agerer ud fra, hvad der er bedst for den samlede idrætsudvikling i Danmark, men ud fra hvad der tjener den organiserede idræt bedst. Udlovningslovens fordelingsnøgle, som fremmer DIF og DGI's indflydelsesmuligheder, er førhen blevet kritiseret for at skabe konkurrenceforvridende forhold (DR, 2019). Ikke desto mindre gør udlovningsloven DIF og DGI i stand til at holde fast i en given politisk agenda, når det er nødvendigt. Eksempelvis bidrog DIF og DGI med afgørende videnskabelige ressourcer i relation til beslutningsforberedelser og arbejdet med implementering af lovgivning og skabte politisk transparens ved idrættens genåbning. DIF og DGI indtager dermed en vital rolle i det demokratiske styre og har et stort ansvar i forhold til at sikre, at små idrætsforeninger og organisationer bliver hørt, og i forhold til at indtage oppositionen til regeringen, når der træffes politiske beslutninger, der forringer idrættens generelle vilkår. Statens korporative og strukturelle inddragelse af DIF og DGI er dermed til gavn for hele idrætssektoren, selvom der kan argumenteres for en mere helhedsorienteret sektortænkning fra statens side, hvor idrætsaktører uden for DIF og DGI's medlemsmasse i højere grad inddrages.

Idrætsorganisationernes relation til staten

Dansk og international forskning (Agergaard og La Cour, 2012; Ibsen og Eichberg, 2006; Thing og Ottesen, 2010; Bergsgard og Norberg, 2010; Bergsgard og Rommetvedt, 2006; Skille, 2009; Lusted og O'Gorman, 2010; Nichols et al., 2003; Van der Roest et al., 2015; Waardenburg og Maarten, 2013) har til fælles, at relationen mellem stater og idrætsorganisationer betragtes ud fra et statsperspektiv. Forskningslitteraturen har i vid udstrækning undersøgt, om og hvor meget statsstyring idrætsorganisationer udsættes for, eller hvilke styringsredskaber stater anvender for at få idrætsorganisationer til at løse statens velfærdsudfordringer. Nærværende artikel har nuanceret forskningslitteraturen ved at vise, hvordan DIF og DGI påvirker statens styringspraksis gennem forvaltningen, Folketinget og medierne.

Analysen har også vist hvordan DIF og DGI's indflydelsesmuligheder adskiller sig. I et strategisk perspektiv kan der argumenteres for, at DGI besidder mere autonomi i forhold til organisationens politiske strategi, da DGI hovedsageligt varetager bredde- og motionsidrætten, mens DIF har et større koalitionspotentialer og dermed bedre adgang til direkte indflydelseskanaler, da DIF også varetager eliteidrættens nationale såvel som internationale interesser. Analysen indikerer yderligere, at forskning vedrørende idrætsorganisationernes autonomi ikke alene

bør centrere statens dialektiske relation til idrætsorganisationerne, men også bør inkludere specialforbundenes og idrætsforeningernes relation til DIF og DGI for at skabe et nuanceret billede af magtens organisering.

KONKLUSION

Som følge af Covid-19 pandemien blev Danmark hensat til en undtagelsestilstand, hvor staten i første omgang måtte handle ud fra de sundhedsfaglige anbefalinger, hvilket tilsidesatte de gængse relationer mellem stat og idrætsorganisationer. Efterhånden som Covid-19 situationen holdt ved, begyndte de vante kanaler igen at træde i karakter. I kampen for den organiserede idræts vilkår intensiverede DIF og DGI over et forholdsvist kort tidsforløb mange af de mekanismer, der er i spil for at opnå politisk indflydelse. Artiklen har belyst nogle af de indflydelsesstrategier, DIF og DGI anvender for at opnå politisk indflydelse gennem de tre politiske arenaer: Forvaltningen, Folketinget og medierne (Binderkrantz, 2005) under Covid-19.

Da pandemien placerede folkesundheden højt på den politiske dagsorden, fremmede DIF og DGI dagsordener, der italesatte foreningsidrættens sundhedsmæssige- og socialpolitiske effekter. Både DIF og DGI agerede strategisk og i overensstemmelse med statens forventninger for at styrke statens incitament til at anvende korporative styringspraksisser under Covid-19. DIF og DGI styrkede aktivt opinionens politiske tilslutning ved at legitimere regeringens politikførelse gennem eksponeringen af politikere via egne nyhedsmedier og platforme, ved at medvirke til debatindlæg og gennem opslag og selvfinansierede annoncer på sociale medier. DIF og DGI bidrog aktivt med sektorspecifik rådgivning ved officielle møder i forvaltningen og understøttede den politiske og praktiske implementering med etableringen af en hjælpepulje og generelt oplysningsarbejde ift. de gældende restriktioner på idrætsområdet. Analysen har også vist, at nogle af specialforbundene ligeledes har adgang til både direkte- og indirekte indflydelsesstrategier udenom hovedorganisationerne DIF og DGI.

Artiklen viser, hvordan DIF og DGI indtager en særlig privilegeret og institutionaliseret placering i den politiske og administrative beslutningsproces, og at idrætsorganisationerne har magten til at skabe en politisk dagsorden. DIF og DGI indgår aktivt i sproglige og skjulte magtkampe, er med til at redefinere politiske perceptioner og holdninger i samfundet og repositionerer sig progressivt ved at tilpasse organisationens politiske strategier for at fastholde deres privilegerede status. Idrætsorganisationerne påvirker aktivt statens styringspraksis, hvorfor den politiske magt ikke alene disponeres af en snæver kreds af folkevalgte eller regeringen. Staten udøver sin magt i korporation med DIF og DGI, som skal betragtes som magtfulde og dagsordensættende aktører i den politiske sfære.

REFERENCER

- Agergaard, S., & la Cour, A. (2012). Governing integration through sports. *Nordic Journal of Migration Research*, 2(1), 26.
- Altinget (2020). Lær af DGI: Coronavirus kalder på tydeligt lederskab og kommunikation. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.altinget.dk/civilsamfundetsvidenscenter/artikel/laer-af-dgi-coronavirus-kalder-paa-tydeligt-lederskab-og-kommunikation>
- Andersen, M. (1988). Splinter af dansk idræt. Odense Universitetsforlag.
- Anheier, H. K., Carlson, L. & Kendall, J. (2001). *Third Sector Policy at the Crossroads: Continuity and Change in the World of Nonprofit Organizations*. I: *An International Nonprofit Analysis*, London: Routledge.
- Bergsgard, N. A., & Rommetvedt, H. (2006). Sport and politics: the case of Norway. *International review for the sociology of sport*, 41(1), 7-27.
- Bergsgard, N. A., & Norberg, J. R. (2010). Sports policy and politics—the Scandinavian way. *Sport in Society*, 13(4), 567-582.
- Berlingske (2020). Flertal vil flytte kulturforhandlinger fra Joy Mogensens bord: »Det, der foregår nu, vil vi ikke lægge navn til«. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.berlingske.dk/aok/flertal-vil-flytte-kulturforhandlinger-fra-joy-mogensens-bord-det-der-foregaar>
- Berlingske (2020b). Jo, det er et kæmpe problem, at Joy Mogensens yndlingsplade er »Absolute Music 2«. Lokaliseret d. 3. september via: <https://www.berlingske.dk/kultur/jo-det-er-et-kaempe-problem-at-joy-mogensens-yndlingsplade-er-absolute>
- Binderkrantz, A. (2005). Organisationerne og indflydelsen. *Politica*, 37(1), 76-94.
- Binderkrantz, A., Christiansen, P. M., & Pedersen, H. H. (2014). *Organisationer i politik: danske interesseorganisationer i forvaltning, Folketing og medier*. Hans Reitzel.
- Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2015). *Kvalitative metoder: en grundbog (2. udgave)*. Hans Reitzels forlag.
- BT (2020). 200.000 danskere i klemme: bekymret inden sommeren. Lokaliseret d. 16. maj 2020 via: <https://www.bt.dk/oevrig-sport/200000-danskere-i-klemme-bekymret-inden-sommeren?fbclid=IwARofw8gBUbKDtFFId6S4fQBpZAqBhqQ6KTWLxEETtWldpZxyhiCMXA4pEqM>
- CNBC (2020). Canada, Australia withdraw from Tokyo 2020 as organizers ponder postponement. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.cnn.com/2020/03/23/olympics-canada-australia-withdraw-from-tokyo-2020.html>
- Creswell, J.W. (2007): *Qualitative Inquiry & Research – Choosing Among Five Approaches*. Sage Publications, Inc.
- Dansk Svømmeunion (2020). Frustration og bekymring i kølvandet på gårsdagens pressemøde. Lokaliseret d. 8. maj 2020 via: <https://www.svoem.org/Aktuelt/Nyheder/Nyhed/?id=6907>

- Dansk Svømmeunion (2020b). COVID-19 (Corona): Dansk Svømmeunion fortsætter med at kæmpe svømmesportens sag. Lokaliseret d. 12. maj 2020 via: https://www.svoem.org/Aktuelt/Nyheder/Nyhed/?id=6910&fbclid=IwAR1xymZURVRR2-ok3__IMRUVV-bxPKhGsnaI2sE1_y5m2iSLheIwJzDUf988
- Dansk Svømmeunion (2020c). Vi vil tilbage i vandet. Lokaliseret d. 16. maj 2020 via: <https://www.facebook.com/553146001376668/posts/3859650944059474/>
- Dansk Svømmeunion (2020d). Svømning i foreningsregi bør åbne, mener idrætsordførere. Lokaliseret d. 16. maj 2020 via: <https://www.svoem.org/Aktuelt/Nyheder/Nyhed/?id=6913>
- Dansk Svømmeunion (2020e). SF's gruppeformand: Jeg er optimistisk på foreningssvømningens vegne. Lokaliseret d. 16. maj 2020 via: https://www.svoem.org/Aktuelt/Nyheder/Nyhed/?id=6914&fbclid=IwAR05koREnXR8_TjoQH_ht3mxjUGNmegjmj-4kewsu-O_iwGUhpW5hAfQ_QDw
- DBU (2020). DBU KØBENHAVN ER UFORSTÅENDE OVERFOR ANVISNINGER. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dbukoebenhavn.dk/nyheder/2020/maj/dbu-koebenhavn-er-uforstaaende-overfor-anvisninger/>
- DGI (2020). DGI: Politisk aftale om folkeoplysning er en vigtig hjælp til idrætsforeningerne. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dgi.dk/om/presse/presserum/seneste-nyt/dgi-politisk-aftale-om-folkeoplysning-er-en-vigtig-hjaelp-til-idraetsforeningerne>
- DGI (2020b). DIF og DGI's corona-hjælpepulje. Lokaliseret d. 4. november 2021 via: <https://www.dgi.dk/foreningsledelse/viden-vaerktoejer/saadan-haandterer-du-corona-krisen-i-foreningen/hjaelpepuljer-i-forbindelse-med-corona/dif-og-dgi-s-corona-hjaelpepulje>
- DGI (2020c). DGI's politiske grundfortælling. Lokaliseret d. 3. september 2020 via <https://www.dgi.dk/om/politik/politik/politisk-grundfortaelling>
- DIF (2020). DIF: vigtig og værdifuld hjælp til idrætsforeningerne. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: https://www.dif.dk/da/politik/nyheder/viaritzaupolitik/presse/2020/4/20200407_difvigtigogvrdifuldhjlpertilidrtsforeningerne?fbclid=IwAR35fd-OCjp4Zne63pJq9WAPHQ-qKnxJaBBihRZ-eRcyphlqbZi3NA-yEU
- DIF (2020b). Arbejdet mod OL fortsætter [pressemeldelse]. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: https://www.dif.dk/da/elite/nyheder/viaritzaelite/presse/2020/3/20200318_pmarbejdetmodolfortstter
- DIF (2020c). DIF og Team Danmark håber på hurtig beslutning om udsættelse af OL [pressemeldelse]. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: https://www.dif.dk/da/politik/nyheder/viaritzaupolitik/presse/2020/3/20200322_difogteamdanmarkhberphurtigbeslutningomudsttelseafol
- DIF (2020d). Håndsrækning på 40 millioner giver danske atleter nyt håb. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: https://www.dif.dk/da/elite/nyheder/viaritzaelite/presse/2020/4/20200422_hndsrkningp40millionergiverdanskeatleternythb

- DIF (2020e). Støtte - DIF og DGI's Corona-hjælpepulje. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dif.dk/da/forening/stoette>
- DIF (2020f). DIF's politikker og udspil. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dif.dk/da/politik/vi-s-mener/difs-politiker-og-holdninger>
- DR. (2019). Bred politisk enighed om eftersyn af lottomilliarder: 'Vi bliver nødt til at hjælpe nye aktører. Lokaliseret d. 14. juni 2020 via: <https://www.dr.dk/sporten/oevrig/bred-politisk-enighed-om-eftersyn-af-lotto-milliarder-vi-bliver-noedt-til-hjaelpe-nye>
- DR (2020). Gjort til grin for at være vild med 'Absolute Music': Nu bliver kulturministeren taget i forsvar. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dr.dk/musik/gjort-til-grin-vaere-vild-med-absolute-music-nu-bliver-kulturministeren-taget-i-forsvar>
- DR (2020b). DIF ønsker IOC-svar på kvalifikation og OL-gennemførelse. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dr.dk/sporten/dif-oensker-ioc-svar-paa-kvalifikation-og-ol-gennemfoerelse>
- DR (2020c). Kulturministeren er enig med DIF om udsættelse af OL: 'Sikkerheden er det vigtigste'. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dr.dk/sporten/ol/kulturministeren-er-enig-med-dif-om-udsattelse-af-ol-sikkerheden-er-det-vigtigste>
- DR (2020d). OL-atleterne vandt armlægningen med værterne: 'Beslutningen blev nærmest taget for dem'. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dr.dk/sporten/ol/ol-atleterne-vandt-armlaegningen-med-vaerterne-beslutningen-blev-naermest-taget-dem>
- DR (2020e). Kronprinsen efter stor OL-beslutning: 'Det er en utrolig trist dag'. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dr.dk/sporten/ol/kronprinsen-efter-stor-ol-beslutning-det-er-en-utrolig-trist-dag>
- DR (2020f). Ingen fodbold for kvinderne: Genåbning Lukker fortsat ligaen ned. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.dr.dk/sporten/fodbold/kvindeligaen/ingen-fodbold-kvinderne-genaabning-lukker-fortsat-ligaen-ned>
- Groeneveld, M. (2009). European sport governance, citizens, and the state: finding a (co-) productive balance for the twenty-first century. *Public Management Review*, 11(4), 421-440.
- Hjarvard, S. (2008). *En verden af medier. Medialiseringen af politik, sprog, religion og leg*. København: Samfundslitteratur.
- Ibsen, B. & Eichberg, H. (2006). *Dansk Idrætspolitik: Mellem frivillighed og statslig styring*. Idrættens Analyseinstitut.
- IOC (2020). IOC Athletes' Commission lead global call with athlete representatives on the Coronavirus. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.olympic.org/athlete365/voice/ioc-ac-global-call-coronavirus/>
- IOC (2020b). IOC Athletes' Commission lead global call with over 150 athlete representatives on the Olympic Games Tokyo 2020. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://www.olympic.org/athlete365/voice/31-march-ioc-ac-global-call-tokyo-2020/>

- Jyllands Posten (2020). Politisk flertal vil fjerne kulturminister Joy Mogensen fra kultur forhandlinger. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://jyllands-posten.dk/politik/ECE12047785/politisk-flertal-vil-fjerne-joy-mogensen-fra-kulturforhandlinger/>
- Jyllands Posten (2020b). OL-udskydelse skaber usikkerhed hos udtaget sejler. Lokaliseret d. 27. marts 2020 via: : <https://jyllands-posten.dk/sport/ol/ECE12038143/oludskydelse-skaber-usikkerhed-hos-udtaget-sejler/>
- Kulturministeriet (2020). Aftale om ekstraordinært tilskud til lokale idræts- og spejderforeninger.
- Kulturministeriet (2020b). Professionel idræt fløjtes i gang. Lokaliseret d. 4. november 2021 via: <https://kum.dk/aktuelt/nyheder/professionel-idraet-floejtes-i-gang>
- Kulturministeriet (2020c). Retningslinjer for genåbning af idræts- og foreningsliv - uden dørs. udgivet d. 12. maj.
- Lusted, J., & O’Gorman, J. (2010). The impact of New Labour’s modernisation agenda on the English grass-roots football workforce. *Managing leisure*, 15(1-2), 140-154.
- Lynggaard, K. (2010). Dokumentanalyse. I: *Kvalitative metoder, en grundbog*. (pp. 137-151). Hans Reitzel.
- Mik-Meyer, N. (2005). Dokumenter i en interaktionistisk begrebsramme. I: *Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv*. (pp. 193-214). Hans Reitzel.
- NB-kommune (2020). Kulturministeren sættes under pres for hjælpepakke til kulturen. Lokaliseret d. 4. november 2021 via: <https://www.nb-kommune.dk/2020/03/27/kulturminister-saettes-under-pres-for-hjaelpepakke-til-kulturen/>
- Nichols, G., Taylor, P., James, M., King, L., Holmes, K., & Garrett, R. (2003). Pressures on sports volunteers arising from partnerships with the central government. *Loisir et societe/Society and Leisure*, 26(2), 419-430.
- Ottesen, L. (2011). Idrætspolitik i et velfærdsperspektiv. I: *Grundbog i idrætssociologi*, 1. udgave, s. 211-2020, Munksgaard.
- Politiken (2020). Bente Klarlund besvarer læsernes spørgsmål. Lokaliseret d. 17. maj 2020 via: <https://politiken.dk/forbrugogliv/sundhedogmotion/art7773950/%C2%BBvirus-kan-overleve-p%C3%A5-blanke-flader-i-op-til-tre-d%C3%B8gn%C2%AB>
- Prior (2003). *Using Documents in Social Research*. Sage.
- Randolph, J. J. (2009). A guide to writing the dissertation literature review. *Practical Assessment, Research & Evaluation: A peer-reviewed electronic journal*, 14(13),1-13.
- Regeringen (2020). Fase 2 af genåbningen af Danmark [Video]. Lokaliseret d. 4. november 2021 via: <https://www.regeringen.dk/nyheder/2020/pressemedde-om-genaabning-af-danmark-fase-2/>
- Retsinformation (2020). Bekendtgørelse af lov om eliteidræt. Lokaliseret d. 27. maj 2020 via: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2013/1155>
- Ridley, D. (2012). *The Literature Review: A step by step Guide for Students*. Sage.

- Ritzau (2020). DGI: Større idrætsarrangementer aflyses [pressemeldelse]. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://via.ritzau.dk/pressemeldelse?releaseId=13589568%20>
- Ritzau (2020b). DIF's anbefalinger til idrætsdanmark om at undgå COVID 19-spredning [pressemeldelse]. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://via.ritzau.dk/pressemeldelse/prm-difs-anbefalinger-til-idraetsdanmark-om-at-undga-covid-19-spredning?publisherId=1874227&releaseId=13589580>
- Ritzau (2020c). COVID-19: Retningslinjer for afholdelse af arrangementer [pressemeldelse]. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://via.ritzau.dk/pressemeldelse/covid-19-retningslinjer-for-afholdelse-af-arrangementer?publisherId=1874227&releaseId=13589611>
- Ritzau (2020d). Allerede udtagne atleter beholder deres OL-pladser [pressemeldelse]. Lokaliseret d. 3. september 2020 via: <https://via.ritzau.dk/pressemeldelse/allerede-udtagne-atleter-beholder-deres-ol-pladser?publisherId=1874227&releaseId=13590775>
- Skille, E. Å. (2008) Understanding Sport Clubs as Sport Policy Implementers: A Theoretical Framework for the Analysis of the Implementation of Central Sport Policy through Local and Voluntary Sport Organizations. *International Review for the Sociology of Sport*. 2008;43(2):181-200.
- Skille, E. Å. (2009). State sport policy and voluntary sport clubs: The case of the Norwegian sports city program as social policy. *European Sport Management Quarterly*, 9(1), 63-79.
- SSI (2020). Udbruddet med coronavirus er nu erklæret for en folkesundhedsmæssig krise af international betydning. Lokaliseret d. 31. januar 2020 via: https://www.ssi.dk/aktuelt/nyheder/2020/2020_corona_international_betydning
- Thing, L. F., & Ottesen, L. (2010). The autonomy of sports: Negotiating boundaries between sports governance and government policy in the Danish welfare state. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 2(2), 223-235.
- Van der Roest, J. W., Vermeulen, J., & van Bottenburg, M. (2015). Creating sport consumers in Dutch sport policy. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 7(1), 105-121.
- Waardenburg, M., & van Bottenburg, M. (2013). Sport policy in the Netherlands. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 5(3), 465-475.

FOTOS

Jesper Westley: Dansk Svømmeunions kampagne #tilbageivandet

Privatfoto: Rytterstatue af Christian den niende med Christiansborg Slot i baggrunden

ENGLISH ABSTRACT

This article examines the political influence of sports organizations through the administration, the parliament, and the media during the COVID-19 crises. The analysis demonstrates, that DIF and DGI act in accordance with the state's expectations by legitimizing the policy pursued, acting as sector-specific advisers and supporting the political implementation. Further the analysis exposes that DIF and DGI possess a particularly privileged and institutionalized position in the political and administrative decision-making process. This article discusses the significance of the COVID-19 crisis for the sports organizations' relationships to the state and points to a knowledge gap. In conclusion, it is argued that DIF and DGI must be regarded as active and agenda-setting actors in the political sphere which actively influence the state's management practices, and that the state exercises its power in corporation with the sports organizations.